

ΠΡΟΠΟΣΙΣ ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΥ ΤΣΕΝΤΣΗ

ΜΕΡΙΚΑ ποιήματα ποῦ εἶχα γράψει στὴν πρώτη μου ἡλικία καὶ ποῦ κρᾶτησα κρυμμένα, τώρα μοῦ ζητοῦν τὸ φῶς τῆς δημοσιότητος. Ἀφοῦ τὰ ἐξέτασα καλὰ, εἶδα πῶς ἔχουν κι' αὐτὰ ἓνα κάποιον δικαίωμα νὰ μοῦ γυρεῦσουν λίγο φῶς, ἐνῶ βγήκαν ἀπὸ τὴ ψυχὴ μου κι' ἀπὸ τὸ νοῦ μου γιὰ νὰ κηρύξουν τὴν ἀλήθειαν, νὰ ὑψώσουν τὴν ἀρετὴν, νὰ στιγματίσουν τὸ ἔγκλημα καὶ νὰ δείξουν τὴν ἀνταρσία τους σὲ μιὰ ἐποχὴ ποῦ ἡ ποίησις εἶχε ἀγκαλιάσει τὸ ψέμα καὶ τὴν ὑπερβολὴ καὶ ἡ καθαρεύουσα ἔκανε τὰ πλεῖο μεγάλα τῆς ὀργῆς.

Δημοσιεύουμε αὐτὰ τὰ ποιήματα μὲ τὴ συναίσθησιν ὅτι προσφέρομε καὶ τοῦ ἡλίου τὸ φῶς. Ἡ ἀγάπη καὶ ἡ λατρεία στὴν ποίησι καὶ στὴ τέχνη, μᾶς κάνει νὰ λησμονοῦμε τοὺς πόνοὺς μας, καθὼς καὶ ὁ σεβασμὸς στὸ περιβάλλον μας καὶ στὸν τόπο στὸν ὁποῖο ζοῦμε, ποῦ ἔχει τὴ δύναμι νὰ μᾶς παρουσιάσῃ ἓνα ἄλλο εἶδος στὰ γράμματα, τὴν κωμικὴ κριτικὴ, δημιουργὸς τῆς ὁποίας εἶνε ὁ ἀγένειος κριτικὸς ποῦ γράφει σ' ἓνα πραγματικῶς σοβαρὸ περιοδικὸ ὅπως εἶναι τὰ «Παναθηναϊκά». Τοῦτο ἴσως γίνεται γιὰ νὰ ὑπάρχῃ ἡ ἀναλογία τῶν ἀντιθέσεων.

Τὸ ποίημα αὐτὸ εἶνε μία πρόποσι ποῦ κάνει ὁ Φραγκίσκος Τσέντσης μὲ τὸ αἶμα τοῦ παιδιοῦ του, ποῦ τοῦ τὸ πηγλίνουν νεκρό. Ἡ οἰκογένεια αὐτὴ εἶνε γνωστὴ ἀπὸ τὸ μυθιστόρημα τοῦ Guerraggi «Beatrice Cenci» καὶ ἀπὸ τὴν τραγωδίαν τοῦ Shelley ποῦ φέρει τὸν αὐτὸν τίτλο. Ἡθέλησα νὰ παρουσιάσω τὸν πλεῖο θηριώδη πατέρα ποῦ νὰ ἔζησε ποτὲ στὴ γῆ, νὰ τοῦ δώσω τὸ ἔνδυμα τῆς πλεῖο μισητῆς ὑποκρισίας καὶ νὰ δείξω σὲ ποῖο σημεῖο ἡ θυματουργὸς φύσις σπρώχνει τὴν ἀνθρώπινη θηριωδίαν γιὰ τοὺς ὑψηλοὺς τῆς σκοποὺς καὶ γιὰ τὰς μεγάλας τῆς ἀντιθέσεις.

Στέφ. Μαρτζώκης

Ἐλᾶτε δῶ σιμά μου,
Συντρόφοι, γιὰ νὰ κλάψετε
Μ' ἐμένανε μαζί,
Ζητῶ στὴ συφορὰ μου,
Ἐστὴ δυστυχία ποῦ μ' ἔδρηκε
Παρηγοριὰ κρυφά.

Ἀγαπητοὶ μου φίλοι
Τὸ δάκρυ θάχω πάντοτε
Μόνη μου συντροφιά.
Τὰ μαραμένα χεῖλη
Θ' ἀνοίγουν γιὰ νὰ βγαίνουνε
Παράπονα πικρά.

Καὶ πῶς νὰ μὴ νεκρώσω
Ποῦ τὸ παιδί μου κοιτεταί
Στὰ μάτια μου νεκρό!
Πιάστε με νὰ σιμώσω
Νὰ τοῦ προσφέρω ὁ δύστηχος
Ἐνα φιλὶ πικρό.

Στὸ στόμα του δὲν βγαίνει
Μιὰ λέξι καὶ τὸ μάτι του
Μένει στὸ φῶς βουδὸ!
Τοῦ ἡλίου τὸ φῶς δὲ φθάνει
Τὰ βᾶθη ἐκεῖα ποῦ φώτιζε
Τὸ μάτι τὸ γλυκό.

Καὶ πῶς νὰ μὴ λυποῦμαι
Ὅπου τὸ αἶμα χύνεται
Σὰ νᾶτανε κρασί!
Γεμῖστε νὰ πιοῦμε
Γεμῖστε τὰ ποτήρια σας
Πρὶν τὸ ρουφήξῃ ἡ γῆ.

Καλλίτερα, παιδί μου.
Νὰ τὸ ρουφήξῃ ὁ γέροντας
Ποῦ σῶδοσε ζωὴ,
Νὰ λάβῃ τὸ κορμί μου
Τὴ δύναμι ποῦ σδύστηκε
Μ' ἐμένανε μαζί.

Γλυκὸ σὰν τὸ φιλί του
Ποῦ μῶχυνε στὰ στήθη μου
Τὴν πλεῖο σεμνὴ χαρά,
Λαμπρὸ σὰν τὴ ψυχὴ του
Καὶ σὰν τὰ μαῦρα μάτια του
Ποῦ βλέπετε κλειστά.

Γεμῖστε τὸ ποτήρι
Νὰ κάμουμε μιὰ πρόποσι
Στὸ θάνατο μπροστά
Ἡ γῆ τὸ σῶμα ἀν' ἥθειρῃ,
Τ' ἀγγελικὸ τὸ αἶμά του
Θὰ τρέχῃ στὴν καρδιά,

Καὶ πάντα θὰ μᾶς σπρώχνῃ
Στὰ πλεῖο μεγάλα αἰσθήματα
Τ' ἀπέραντου οὐρανοῦ,
Μακρὸ ἀπὸ μᾶς θὰ διώχνῃ
Τὰ μίσῃ, τὴν ἐκδίκησι,
Τὴν καταχνιά τοῦ νοῦ.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΜΑΡΤΖΩΚΗΣ